Štukatér (kód: 36-110-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Štukatér
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a stavební dokumentaci pro provádění štukatérských prací na stavebních konstrukcích	3
Orientace v technologických postupech štukatérských prací	3
Návrh pracovního postupu štukatérských prací	3
Návrh pracovních postupů zhotovování umělého mramoru	3
Posuzování kvality štukatérských materiálů dostupnými prostředky	3
Příprava, používání a údržba nářadí, zařízení a pracovních pomůcek	3
Zhotovování štukatérských modelů	3
Zhotovování forem pro štukatérskou práci	3
Provádění náročných štukatérských prací	3
Zhotovování reprodukcí (odlitků)	3
Zhotovování šablon pro profilování	3
Tažení architektonických prvků	3
Zhotovování sgrafita	3
Zhotovování umělého mramoru	3
Zhotovování rabicových stěn	3
Zhotovování štukatérských omítek	3
Navrhování obnovy štukatérských prvků s přihlédnutím k historické a umělecké podstatě	3
Výpočet spotřeby materiálů a zpracování položkového rozpočtu štukatérských prací	3
Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při štukatérských pracích	3
Nakládání s odpady při štukatérských pracích	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 11.04.2017 do: 11.04.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a stavební dokumentaci pro provádění štukatérských prací na stavebních konstrukcích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozlišit stavební dokumentaci a výkresy podle druhů (dle ČSN 01 3420)	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Orientovat se v technické dokumentaci štukatérských prací	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Číst prováděcí výkresy štukatérských prací	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technologických postupech štukatérských prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v technologických postupech štukatérských prací	Ústní ověření
b) Volit technologický postup zhotovení profilovaných prvků, říms, omítek	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Návrh pracovního postupu štukatérských prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup zhotovování štukatérských prvků (profilovaných prvků, říms, omítek) dle zadání	Písemné a ústní ověření
b) Navrhnout pracovní postup zhotovení štukatérského prvku dle kritéria a) a návrh odůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Návrh pracovních postupů zhotovování umělého mramoru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup zhotovování umělého mramoru - přípravu podkladu, přípravu a složení masy, nanášení a úpravu masy, nářadí pro práci s umělým mramorem	Písemné a ústní ověření
b) Navrhnout pracovní postup zhotovení umělého mramoru na omítnuté stěně	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování kvality štukatérských materiálů dostupnými prostředky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést parametry kvality materiálů dle technické dokumentace výrobců	Ústní ověření
b) Posoudit kvalitu konkrétního materiálu prostředky, které má pracovník běžně k dispozici (smyslovými vjemy, jednoduchými měřidly apod.), posudek odůvodnit	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava, používání a údržba nářadí, zařízení a pracovních pomůcek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přípravu a údržbu nářadí, strojního zařízení, pracovních a osobních ochranných pracovních prostředků	Ústní ověření
b) Připravit, ošetřovat a udržovat nářadí, strojní zařízení a pracovní pomůcky pro štukatérské práce	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování štukatérských modelů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postup zhotovování modelů, popsat používané materiály a nářadí	Ústní ověření
b) Zhotovit model ornamentálního emblému ze sádry na rovném podkladě o velikosti min. 200 x 200 mm. podle zadání, členit a sesazovat model	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Ošetřit model pro formování	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování forem pro štukatérskou práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat rozdělení forem podle mechanických vlastností, způsobu snímání tvaru a konstrukce	Ústní ověření
b) Vysvětlit postup zhotovování forem včetně používaných materiálů	Ústní ověření
c) Zhotovit formu na model ornamentálního emblému na rovném podkladě dle kritéria b) kompetence „Zhotovování štukatérských modelů“	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění náročných štukatérských prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sesazovat členěné reprodukce a retušovat je	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
b) Lepit sádrové profily včetně začištění	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování reprodukcí (odlitků)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postup zhotovování reprodukcí (odlitků) včetně používaných materiálů a nářadí	Ústní ověření
b) Zhotovit reprodukci (odlitek) ornamentálního emblému ze sádry dle kritéria b) kompetence "Zhotovování štukatérských modelů"	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Vysvětlit rozdíly ve zhotovení odlitků z ostatních materiálů (malty, betonu, hlíny, umělého kamene, plastu, epoxidové pryskyřice, disperzního polymeru, celulózy a 3D tiskem)	Ústní ověření
d) Odstranit plášť formy	Praktické předvedení
e) Retušovat reprodukci	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování šablon pro profilování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přenést tvar profilu na plech šablony	Praktické předvedení
b) Vystřihnout tvar a upravit pilníkem	Praktické předvedení
c) Upevnit plechovou šablonu na šablonové prkno a upravit tvar prkna podle profilu	Praktické předvedení
d) Zhotovit vozík pro šablonu	Praktické předvedení
e) Umístit a upevnit šablonové prkno na vozík	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tažení architektonických prvků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup tažení architektonických prvků	Ústní ověření
b) Připravit šablonu k tažení jádra	Praktické předvedení
c) Upravit podklad	Praktické předvedení
d) Připravit maltu pro jádro	Praktické předvedení
e) Táhnout jádro	Praktické předvedení
f) Upravit šablonu pro „čisté“ tažení	Praktické předvedení
g) Připravit maltu pro „čisté“ tažení	Praktické předvedení
h) Provést konečnou úpravu prvku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování sgrafita

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup zhotovení sgrafita	Ústní ověření
b) Volit a připravit nářadí a pracovní pomůcky pro zhotovení sgrafita	Praktické předvedení
c) Upravit podklad pod omítku, cca 1 m2	Praktické předvedení
d) Připravit maltu na omítku na cca 1 m2	Praktické předvedení
e) Nanést cementový postřik na podklad, cca 1 m2	Praktické předvedení
f) Nanést jádrovou omítku, cca 1 m2	Praktické předvedení
g) Nanést barevné vrstvy omítky pro sgrafito cca 1 m2	Praktické předvedení
h) Přenést obraz sgrafita z výkresu na omítku	Praktické předvedení
i) Vyškrabat barevné vrstvy obrazu dle h)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování umělého mramoru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup zhotovení umělého mramoru	Ústní ověření
b) Volit a připravit nářadí a pracovní pomůcky pro zhotovení umělého mramoru	Praktické předvedení
c) Připravit podklad pod umělý mramor, cca 1 m2	Praktické předvedení
d) Připravit masu pro umělý mramor k použití na cca 1 m2	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Nanést masu na podklad, cca 1 m2	Praktické předvedení
f) Formovat masu	Praktické předvedení
g) Provést konečnou úpravu umělého mramoru – brousit, leštit, napouštět, voskovat	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování rabicových stěn

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat konstrukci rabicových stěn s nakreslením výztuže	Písemné a ústní ověření
b) Volit a připravit nářadí a pracovní pomůcky pro zhotovení rabicových stěn	Praktické předvedení
c) Upevnit a svázat svislou a vodorovnou výztuž stěny, cca 1 m2	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Napnout pletivo na nosnou konstrukci, cca 1 m2	Praktické předvedení
e) Připravit maltu na omítku, cca 1 m2	Praktické předvedení
f) Nanést jádrovou vrstvu malty, cca 1 m2	Praktické předvedení
g) Provést konečnou úpravu omítky dle zadání např. štukováním	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování štukatérských omítek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pracovní postup zhotovování omítek	Ústní ověření
b) Volit a připravit nářadí a pracovní pomůcky pro zhotovení omítek	Praktické předvedení
c) Upravit podklad pod omítku na stěně a stropě, cca 1m2	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Připravit maltu na omítku ze suchých směsí nebo složek na cca 2 m2	Praktické předvedení
e) Zhotovit maltové omítníky, resp. osadit dřevěné nebo kovové omítníky	Praktické předvedení
f) Omítnout strop jednovrstvou omítkou, cca 1 m2	Praktické předvedení
g) Omítnout stěnu jádrovou omítkou, cca 1 m2	Praktické předvedení
h) Upravit povrch jádrové omítky štukováním	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Navrhování obnovy štukatérských prvků s přihlédnutím k historické a umělecké podstatě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat průzkum poškozené štukatérské výzdoby s přihlédnutím k historické a umělecké podstatě	Ústní ověření
b) Navrhnout pracovní postup obnovy omítky	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
c) Navrhnout pracovní postup obnovy sgrafita	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Navrhnout pracovní postup obnovy figurálních nebo ornamentálních prvků	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
e) Navrhnout pracovní postup obnovy umělého mramoru	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
f) Navrhnout pracovní postup obnovy slohových profilů	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výpočet spotřeby materiálů a zpracování položkového rozpočtu štukatérských prací

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady měření a výpočtu množství materiálů	Ústní ověření
b) Vypočítat množství upravovaných ploch dle zadání	Praktické předvedení s výpočtem
c) Vypočítat spotřebu materiálu dle zadání	Praktické předvedení s výpočtem za použití ceníků
d) Zpracovat položkový rozpočet dle zadání	Praktické předvedení s rozpočtem za použití ceníků

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v předpisech BOZP, PO a hygieny práce při štukatérských pracích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat druhy ohrožení při práci a způsoby ochrany pracovníků, zdroje a příčiny pracovních úrazů	Písemné ověření
b) Popsat způsoby zabezpečení pracoviště z hlediska BOZP, PO a hygieny práce	Písemné ověření
c) Vyjmenovat a popsat prostředky pro zajištění BOZP a PO na pracovišti	Písemné ověření
d) Vyjmenovat a popsat osobní ochranné pracovní prostředky a jejich použití	Písemné ověření
e) Popsat první pomoc při úrazech	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady při štukatérských pracích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat základní právní předpisy o chemických látkách a ochraně veřejného zdraví, vysvětlit pojem „bezpečnostní list“	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit pojem „nebezpečná látka“, uvést nebezpečné látky používané v oboru	Písemné a ústní ověření
c) Vysvětlit označování výrobků z hlediska nebezpečných látek	Písemné ověření
d) Popsat vliv profesních činností na životní prostředí	Písemné ověření
e) Popsat způsoby skladování a manipulace se štukatérskými materiály	Písemné ověření
f) Popsat způsoby nakládání s odpady	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=2099).

Uchazeč musí být vybaven vlastním pracovním oděvem, obuví a osobními ochrannými pracovními prostředky (OOP) odpovídajícími prováděným pracím. OOP, které uchazeč nemohl předpokládat z důvodu neznalosti konkrétního pracoviště, zajistí autorizovaná osoba.

Při praktickém ověřování zvládnutí kritérií hodnocení je třeba hodnotit organizaci práce, dodržování předepsaných technologických postupů, volbu a dodržování pracovních postupů, volbu a používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek. Nedílnou součástí hodnocení je hodnocení kvality provedení prací, zejména přesnost zhotovení pracovních pomůcek (šablon) a štukatérských prvků. Dále je hodnoceno dodržování předpisů BOZP a používání osobních ochranných pracovních prostředků, dodržování předpisů PO a hygieny práce.

Autorizovaná osoba musí zajistit uchazeči pomoc další osoby (osob) nebo mechanizaci při plnění kritérií praktickým předvedením v kompetencích: g11.A.1147 Zhotovování štukatérských modelů, g11.A.1006 Zhotovování forem pro štukatérskou práci, g11.A.1144 Provádění náročných štukatérských prací, g11.A.1083 Zhotovování reprodukcí, g11.A.1084 Zhotovování šablon pro profilování, g11.A.6249 Tažení architektonických prvků, g11.A.1030 Zhotovování sgrafita, g11.A.6247 Zhotovování umělého mramoru, g11.A.1033 Zhotovování rabicových stěn, g11.A.1145 Zhotovování štukatérských omítek.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru 36-63-H/01 štukatér nebo 82-51-H/06 umělecký štukatér, 36-75-2 malíř, 36-57-H/001 malíř, 39-41-H/01 malíř a lakýrník, 36-67-H/01 zedník s praxí v délce minimálně 5 let jako OSVČ nebo vedoucí pracovní skupiny nebo štukatérského provozu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru 82-51-L/501 umělecké řemeslné práce s praxí v délce minimálně 5 let jako OSVČ nebo vedoucí pracovní skupiny nebo štukatérského provozu, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace.
c) Střední vzdělání s výučním listem nebo maturitní zkouškou získané ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu dle § 9 odst. (3) a (5) zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, minimálně 5 let praxe v povolání učitele odborného výcviku v oboru vzdělání 36-63-H/01 štukatér nebo 82-51-H/06 umělecký štukatér, odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace..

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pracoviště umožňující realizaci zkoušek vybavené potřebnými štukatérskými materiály, nářadím, zařízeními a pracovními pomůckami pro provádění štukatérských prací odpovídajícími požadavkům BOZP a hygienickým předpisům. Teplota prostředí odpovídající realizaci štukatérských prací, bezprašnost.

Měřidla: skládací nebo svinovací metr dl. 2 m, svinovací pásmo dl. 20 m, vodováha 1 a 2 m, úhelník, pokos

Nářadí a zařízení: pila na kov i dřevo, štětka malířská hranatá (kulatá), štětec zárohák č. 2,5 a 4, škrabky škrabací a tmelicí (sádrovací) nerezové, miska a hladítko nerezové, formovací škrabky nerezové, mřížka plastová, výtlačná pistole, váleček s držákem pro nátěrové hmoty, hrubé brusné plátno, nádobka na rozdělání sádrové nebo stěrkové hmoty, štětec plochý č. 2,5 a 4, elektrické míchadlo pro míchání hmot

Pomůcky: pracovní stůl, svěrky, svěrák, dvojitý žebřík malířský (4 st., 6 st.), páska krepová (19, 25 mm), folie zakrývací (5 x 4 m), šňůra vytyčovací („brnkačka“), tužka obyčejná, prodlužovací nástavce k dvojitému žebříku vč. fixovacích šroubů, kleště

Materiál: štukatérské malty, sádra, pigmenty nebo pigmentované malty, výztuže štukatérských prvků, materiály pro zhotovování šablon a forem (dřevo, kovy, umělé hmoty)

Zdroj elektrické energie

Projektová dokumentace související s hodnocenými činnostmi, předepsané technologické postupy a informační materiály (např. technické listy)

Pomocný personál

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace (např. nájemní smlouvu, smlouvu o užívání, prohlášení o zapůjčení apod.) včetně dokladu typu smlouvy o smlouvě budoucí, dávajícího předpoklad dlouhodobějšího disponování s příslušným vybavením.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce řemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Cech malířů a lakýrníků ČR
Pavel Žatečka, OSVČ
Radomil Konečný, OSVČ
Ing. Jaroslav Málek, OSVČ
Zdeněk Daňo, OSVČ
Jan Zeman, OSVČ
Jiří Nový, OSVČ
Martin Páral, OSVČ